

Ferdinand von Wrangell'i nimeline

Roela Põhikool

ROELA KOOLI VILISTLASED- RAHUKAITSJAD 1991-2006

Kodu-uurimistöö

Koostaja: Laura Sikk (8. klass)

Juhendaja: Maret Tralla

Roela 2007

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. EESTI PIIRIVALVE.....	4
1.1. Piirivalve ajalugu	4
1.2. Tänapäevane piirivalve	4
2. SÕJALISED VÄLISMISSIOONID.....	9
2.1. Scoutspataljon – vennaskond kogu eluks	9
2.2. Afganistanist saab suurim sõjaline välismissioon	11
2.3. Camp Bastion – eestlaste kodu Lõuna-Afganistanis	14
2.4. Tõelise iraaklase elu näeb Camp Tajist väljaspool	16
3. ROELA KOOLI VILISTLASED-RAHUKAITSJAD.....	18
3.1. Riho Breivel	18
3.2. Raivis Kang.....	20
3.3. Rasmus Kuusemets	25
3.4. Tiit Mihkelson.....	27
3.5. Minu mõtted meie kooli rahukaitsjatest.....	28
KOKKUVÕTE	30
KASUTATUD ALLIKATE JA KIRJANDUSE LOETELU	31

SISSEJUHATUS

Eestlased on olnud läbi aegade julged sõjamehed. Taas on eestlased sõjatandril nii Iraagis kui ka Afganistanis. Kuna minu pinginaabri vend töötab Scoutspataljonis ja on käinud välismissioonidel, siis tekkis mul mõte kirjutada kodu-uurimistöö teemal „Roela kooli vilistlased-rahukaitsjad 1991-2006“.

Oma töös uurin, kes kooli vilistlastest töötavad ja on töötanud kutseliste sõjaväelastena, kes nendest on käinud rahuvalvemissioonidel ja mille nimel seal võideldakse ning kuidas neist said rahukaitsjad.

Rahukaitsja, see ei tähenda ainult välismissioonidel osalejat, vaid ka sõjamehi, kes kaitsevad meie oma kodumaa piiri.

Töö on jaotatud kolmeks peatükiks ja need omakorda alaosadeks.

Esimene peatükk „Eesti piirivalve“, annab ülevaate piirivalve ajaloost, ülesannetest, struktuurist ja tegevusest. Piirivalvega on seotud Roela kooli vilistlane kolonel Riho Breivel.

Teises peatükis – „Sõjalised välismissioonid“, saame teadmisi Scoutspataljoni olemusest, suurematest sõjalistest välismissioonidest, tegevustest ja ülesannetest Afganistanis ja Iraagis. Scoutspataljoniga on seotud meie kooli vilistlased, praegused sõjamehed Raivis Kang ja Rasmus Kuusemets.

Kolmas peatükk „Roela kooli vilistlased-rahukaitsjad“ tutvustab pikemalt kolonel Riho Breiveli, Raivis Kangi ja Rasmus Kuusemetsa teed kutseliseks sõjameheks.

Põgusalt peatun ka ühe rahukaitsja, Tiit Mihkelsoni, tegemistel, kes on samuti osalenud välismissioonidel, kuid praeguseks ajaks lõpetanud oma tegevuse elukutselise sõjamehena. Rain Vainultist ei olnud võimalik kirjutada, kuna ta ei vastanud küsimustele, kuigi algselt lubas.

Uurimustöö põhineb suures osas kirjalikel mälestustel ja suulistel andmetel ning aja-kirjanduses ilmunud artiklidel.

Selle töö valmimisele andsid oma osa ja aitasid kaasa Roela kooli vilistlased-rahukaitsjad ja minu juhendaja. Tänu neile see töö valmiski.

1. EESTI PIIRIVALVE

1.1. Piirivalve ajalugu

Eesti piiri valvamise vajadus tekkis seoses omariikluse kättevõitmisega. Esimese töökoosoleku Eesti piiride valvamise küsimustes kutsus kokku admiral Johannes Pitka 14. novembril 1918.

Kapten Leopold Tõnson hakkas juhtima 18. novembril 1918 tööd alustanud Piirivalvevalitsust, mis allus 1. jaanuarini 1919 Kaitseliidu Vanematekogule, seejärel lühikest aega Rahandusministeeriumile.

Alates 1. veebruarist 1919 kuni Vabadussõja lõpuni ja esimestel rahuaastatel valvasid Eesti piiri sõjaväeosad. 15. veebruarist 1919-1921 maini kontrollis riigipiiri ületamist Vabariigi Piirikontrolli Valitsus. Tolleaegne siseminister, Eesti piirivalve asutaja Karl Einbund (Eenpalu) toonitas vabariigi viienda aastapäeva kõnes, et rahuajal sõjavägi õpib, aga ei valitse.

Riigikogu võttis 30. mail 1922 vastu seaduse, millega piirivalve määrati Siseministeeriumi koosseisu. Piirivalve Valitsus moodustati siseminister Karl Einbundi ettepanekul 20. septembril 1922. Piirivalve juhiks määrati Vabadussõja tuntud väejuht kolonelleitnant Ants Kurvits, kes astus ametisse 1. novembril 1922. Seda päeva loetakse Eesti piirivalve sünnipäevaks.

Iseseisva Eesti piirivalve tegevuse katkestas 1940. aastal Nõukogude okupatsioon. (www.pv.ee)

1.2. Tänapäevane piirivalve

2006. a. detsembris kutsusime kooli vilistlase kolonel Riho Breiveli Eesti Piirivalveameti staabiülemale. Ta esines teemal „Tänapäevane piirivalve“. Meie kooli vilistlastest-rahukaitsjatest on Riho Breivel jõudnud kõige kõrgema sõjaväelise auastmeni.

Piirivalve on siseministeeriumi valitsemisalasse kuuluv organisatsioon, mille ülesanne on riigipiiri turvalisuse tagamine.

Piirivalve põhiülesanded on:

- Riigipiiri valvamine – ebaseadusliku piiriületuse ning korrarikkujate riiki sisenemise takistamine.
- Riigipiiri ületamise korraldamine – piiri ületavate isikute dokumentide ja transpordivahendite kontrollimine.
- Piirikorra tagamine – riigipiiril ja selle vahetus läheduses avaliku korra, inimeste turvalisuse ja piirjoone puutumatuse tagamine.

Piirivalve ülem Roland Peets (vasakul) ja piirivalve staabiülem Riho Breivel september 2006. (5.1.)

Lisaks täidab piirivalve järgmisi ülesandeid:

- Kauba ebaseadusliku üle riigipiiri toimetamise takistamine.
- Välismaalaste Eestis viibimise seaduslikkuse kontrollimine.
- Illegaalse migratsiooni ja piiriületuste tõkestamiseks informatsiooni kogumine ja analüüsimine.
- Otsingu- ja päästetööde korraldamine Eesti merepäästepiirkonnas ning otsingutööde korraldamine lennuõnnetuste korral maismaal.
- Merereostuste avastamine, lokaliseerimine ja likvideerimine merel ning piiriveekogudel.

Piirivalve täidab oma ülesandeid inimväärikust austades, professionaalselt ja lugupidaval viisil.

Eesti piirivalve struktuur

Piirivalveamet		
Põhja piirivalvepiirkond	Piirivalve lennusalk	Keskhooldebaas
Kirde piirivalvepiirkond		
Kagu piirivalvepiirkond		
Valga piirivalvepiirkond		
Lääne piirivalvepiirkond		

Põhiülesannetega paralleelset abistab piirivalve oma inimeste, tehnika ja kogemustega teisi ameteid inimeste otsimisel, metsatulekahjude kustutamisel ja muudes olukordades, kus piirivalve saab abiks olla.

Valvatav piiri kogupikkus on 1450 kilomeetrit.

Ühispiir Vene Föderatsiooniga on 460,6 kilomeetrit.

- Maismaapiir 338,3 kilomeetrit.

Ühispiir Läti Vabariigiga on 557,3 kilomeetrit.

- Maismaapiir 343 kilomeetrit.

Valvatava merepiiri pikkus on 768,6 kilomeetrit.

Eesti piirivalve valvab riigipiire vastavuses Euroopa Liidu piiridele esitatavate nõuetega. Prioriteediks on Euroopa Liidu välispiiri ehk Eesti Vabariigi idapiiri valvamine. Piiri ületamine, piirikontroll ja valve on korraldatud Schengeni piirieeskirjas ja konventsioonis sätestatud põhimõtte kohaselt. Schengeni programmi raames on Eesti piirivalvele eraldatud ka toetust, et tagada Euroopa Liidu välispiiride tõhusam valve.

Piirivalve tegevuspiirkonnaks on piiriäärsed vallad ja linnad, piiriveekogude Eestile kuuluvad osad ning neis asuvad saared. Sõltumata asukohast valvavad piirivalvurid ka territoriaal- ja

sisemerid koos neis asuvate saartega ning majandusvööndit. Samuti tegutseb piirivalve rahvusvaheliseks lennuliikluseks avatud lennujaamades ja sadamates. Piirivalvel on õigus oma pädevuse piires tegutseda kogu riigi territooriumil kriminaal- ja haldusõigusrikkumiste menetlusel. Samuti teostavad piirivalvurid jälitustegevust piiridega seotud õiguserikkujate tabamiseks.

Piiripunktid ja piirivalvekordonid

Piirivalvurid teostavad kõikide isikute ja transpordivahendite kontrolli nii riiki saabumisel kui ka riigist lahkumisel. Inimeste piiriületuse lihtsustamiseks toimivad Eesti ja Läti piiril asuvad piiripunktid nn ühiskontrolli põhimõttel, kus iga riik teostab ainult sissesõidu kontrolli.

Rahvusvaheliseks liikluseks on avatud kokku 63 piiripunkti, millest:

- Maanteepunkte 16
- Raudteepiiripunkte 3
- Piiripunktid sadamates 37
- Piiripunktid lennujaamades 7

Piiripunkti piirivalvurite ülesannete hulka kuulub:

- Dokumentide kontrolli teostamine piiriületusel.
- Erakorraliste viisade väljastamine.
- Varjupaigataotluste kiirmenetlus.

Piirivalvekordonid

Piirivalvekordon on peamine piirivalve allüksus, mis vastutab kõikide kordonile määratud maal, merel ja piiriveekogudel toimuvate operatsioonide eest. Piirivalvekordonites on ööpäevaringne valmisolek reageerimaks võimalike piiririkkujate tabamiseks ning inimeste päästmiseks.

Kordoni piirivalvuri tööülesannete hulka kuulub:

- Patrullimine piiril.
- Vaatlustegevus (radariga ja visuaalselt).
- Inimeste ja sõidukite dokumentide kontrolli teostamine.
- Otsingu- ja päästetegevus piiriveekogudel ja Eesti merealadel.

Piirivalvekordoneid on kokku 41, millest:

- Merepiiril 17
- Maapiiril 24

Maapiiri valvamist viivad piirivalvurid läbi regulaarsete patrullide teostamisega piirijoonel või selle vahetus läheduses. Sõltuvalt aastaajast ja vajadusest võidakse patrullida jalgsi, suuskade, autode, mootorsaaniaide ja ATV-dega. Piiririkkumiste avastamise tõhustamiseks kasutavad piirivalvurid patrullimisel teenistuskoeeri. Pimedas ning halva nähtavuse korral võimaldavad piirivalve kasutuses olevad liikumisandurid ja soojuskaamerad avastada ebaseaduslikke piiriületajaid ja jõuda kiiresti abi vajavate inimesteni.

Piirivalvurid kasutavad piiriveekogude, territoriaal- ja sisemere valvamiseks, objektide avastamiseks, tuvastamiseks ja jälgimiseks ujuvvahendeid ning radarisüsteemi. Kogu valve-tegevust Eesti veealadel toetab patrullimine ning raadiokanalite pidev jälgimine häda-signaalide vastuvõtuks.

Piirivalve Lennusalga ühtseks tegevusalaks on viia läbi otsingu- ja päästetöid, mille peamiseks ülesandeks on hätta sattunud inimeste abistamine nii Eestis kui piiri taga. Tagatud on ööpäevaringne valmisolek võimalike õnnetuste või hädaolukordade reageerimiseks. Lisaks teostab Lennusalk Eestis territoriaalvete kohal regulaarseid patrullende, et avastada ebaseaduslikku tegevust ja merereostust.

Kui oled hädas merel, või tead, et keegi on merel sattunud hädaolukorda või kadunud, helista Tallinna merevalvekeskuse numbril 6617028 või hädaabi numbril 112.

Piirivalvekoertel on täita oluline roll piiri valvamisel. Alates 1994. aastast on Neeme piirivalvekoerte koolis koolitatud ka koerajuhte ning tegeletakse piirivalvekoerte aretuse ning erikoolitusega.

Koerajuhi põhikursusele vastuvõetud piirivalvuri vastutusele antakse väljaõpetamiseks teenistuskoer. Koerajuht on teenistuses koos koeraga kuni koera teenistusaja lõpuni.

Kuidas saada piirivalvuriks?

Piirivalvuriks saamiseks peab läbima koolituse Sisekaitseakadeemia piirivalvekolledžis. Sisekaitseakadeemia kuulub siseministeeriumi haldusalasse ning piirivalvekolledžis on võimalik omandada piirivalvealane kutse-, kesk- ja rakenduslik kõrgharidus.

Kutsehariduse õppekava täitnud piirivalveametnikud asuvad tööle rahvusvahelistes piiripunktides või kordonites. Piiripunktides teostavad nad dokumentide ja transpordivahendite kontrolli ning kordoni toimkondades valvavad piiri.

Õppekava on integreeritud piirivalveteenistuse rakenduskõrghariduse õppekavaga, mis tähendab seda, et kutsehariduse õpinguid on võimalik üle kanda rakenduskõrghariduse õppesse.

Pärast kõrghariduse õppekava läbimist on võimalik alustada teenistust piirivalve keskastme juhtide ametikohtadel piiripunktides, kordonites ja piirivalve piirkondade staapides.

„Mida rohkem te õpite, seda rohkem on teil elus valikuid,“ ütles Riho Breivel kohtumisel Roela Põhikooli õpilastega detsembris 2006. aastal.

Ta rõhutas ka distsipliini ja korraldustele allumise olulisust, mis on eriti tähtis sõjaväes, kuid vajalik ka igapäevases koolielus. (2.1.)

Kolonel Riho Breivel (paremalt esimene) 24.02.2006. a. (5.1.)

Tartu rahu aastapäeva vastuvõtt 2. veebruaril 2006. a.
Kolonel Riho Breivel (keskel). (5.1.)

Eesti piirivalve 2005. (5.5.)

2. SÕJALISED VÄLISMISSIOONID

2.1. Scoutspataljon – vennaskond kogu eluks

Scoutspataljon on Eesti kõige kiiremini arenev sõjaväeosa, mis koosneb ainult elukutselisest sõjaväelastest.

Väeosa pakub ainulaadseid karjäärivõimalusi, parimat ettevalmistust Eestis ning võimalust osaleda rahuvalvemissioonidel kogu maailmas. Nende sõnadega alustas Roela kooli vilistlane-rahukaitsja Rasmus Kuusemets kohtumist kodukooli 8. ja 9. klassi õpilastega. Ta selgitas neile Scoutspataljoni ja Rahuoperatsioonide keskuse eesmärgid, ülesandeid, missioone. (2.1.)

Ajalugu

1918. aastal tuli noore mehega Ameerikasse rännanud ja seal jõukaks saanud eestlane Henry Reissar välja ainulaadse ideega luua oma kulul väeosa Eesti Vabariigi kaitseks.

17. detsembril 1918. aastal allkirjastas sõjaministeerium skautide liikumisest vaimustunud Reissarega lepingu väeosa loomiseks. Uue väeosa loomiseks kogunes 19. detsembril Viljandisse grupp ohvitseride koos esialgse relvastusega. Järgmisel päeval võisid viljandlased lugeda kuulutuseltpudel üleskutset astuda väeossa nimega „Scouts“. Esimesel jõulupühal sai skautide koduks Viljandi loss. Scouts-väeossa astunud vandusid esimestena Eesti kaitseväes truudust Eesti riigile.

Kiirreageerimisüksus Scoutspataljon (ESTBAT) taasloodi valitsuse otsusega 29. märtsil 2001. aastal Balti Pataljoni (BALTBAT) Eesti kontingendi baasil.

Scoutspataljon peab olema valmis lahinguülesandeid täitma 2006. aastaks.

Scoutspataljon pakub:

- Vaheldusrikast teenistust ja huvitavat väljaõpet.
- Stabiilset riigiteenistust ja lugupeetavat ametit.
- Mitmekülgset sõjalist väljaõpet.
- Tänapäevast relvastust ja varustust.
- Konkurentsivõimelist töötasu.
- Kaasaegset töökeskkonda.
- Õppelaenu hüvitamist.
- Tasuta transporti Tallinn – Paldiski – Tallinn.
- Välismissioonidel osalemise võimalust.

Teenistustingimused

Teenides Scoutspataljonis on Sulle tagatud:

- Tasuta elamisvõimalus kasarmus (kasarmus elamine ei ole kohustuslik).
- Tasuta raviteenus kohapeal, vajadusel ka tsiviilraviasutuses.
- Vormiriietus.

- Korraline palgaline puhkus 35 päeva aastas.
- Eluasemetoetus ja toiduraha.
- Väeosas on raamatukogu ja vaba aja veetmiseks mõeldud sõdurikodu.

Karjäär

Scoutspataljon pakub erinevaid teenistusvõimalusi. Väljaõpe koosneb relva-, taktika- ja esmaabiõppest ning üldfüüsilisest ettevalmistusest. Iga kaitseväelane saab koolitust vastavalt oma ametikoha ülesannetele.

Kaitseväelastele korraldatakse keele-, juhtimis- ning muid täienduskursusi, mis aitavad kaasa teenistusele kaitseväes. Pärast väljaõpet on võimalik asuda edasi õppima Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuse Kõrgemasse Sõjakooli või Kaitseväe Võru Lahingukooli.

Ennast täiendades tõused ka karjääriredelil, mis tagab uusi väljakutseid uuel ametikohal ja samas tagab ka suurema sissetuleku.

Nõuded liitujale

Vajalik:

- Eesti kodakondsus.
- Läbitud ajateenistus.
- Hea füüsiline vorm.
- Vähemalt 18 aastat vana.
- Eesti keele oskus suhtlustasemel.
- Tervisliku seisundi poolest võimeline täitma teenistuskohustusi.

Välistavad asjaolud:

- Kohtulikult karistatud.
- Saad välisriigilt pensioni, töötasu või muid regulaarseid hüvitisi.
- On süüdimõistatud ja jõustunud kohtu otsusega ära võetud sõjaväelise auastmega ametikohal töötamise õigus.

Scoutspataljoni eesmärgid:

- Eesti vabariigi iseseisvuse, rahva ja demokraatliku riigikorra kaitse.
- osaleda NATO, Euroopa Liidu või ÜRO poolt juhitud rahvusvahelistel operatsioonidel.

Scoutspataljoni ülesanded:

- Eesti Kaitseväe kiirreageerimisüksus.
- Kaitseväejuhataja reserv.
- Osalemine rahvusvahelistel kriiside reguleerimisel ning rahvusvahelistel õppustel.

Rahuoperatsioonide Keskus

Eesmärk

Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmine ja julgeoleku säilitamise või taastamise eemärgil korraldatavates sõjalistes operatsioonides.

Ülesanded

- Missiooniüksuste komplekteerimine.
- Missiooneelse väljaõppe läbiviimine.
- Missioonide administratiivne ja logistiline tagamine.
- Isikkoosseisu värbamine Scoutspataljonile.
- Scoutspataljoni administratiivne ja logistiline toetamine. (2.4.)

Väljaõpe

Rahuoperatsioonide Keskuse baasil antava väljaõppe eesmärgiks on eelkõige valmistada ette kaitsevälasi, kes lähevad rahutagamis- või kriisireguleerimismissioonidele. Missiooniüksuste ettevalmistamise kõrval viiakse jooksvalt läbi väljaõpet ka Rahuoperatsioonide Keskuse isikkoosseisule, et anda kaitseväelastele elementaarsed sõjalised teadmised ja tagada nende kestev valmidus kaitseväeteenistuses. Vastavalt väljaõppeplaanidele korraldatakse ja viiakse läbi ka teisi sõjalisi-, erialaseid ja spetsiaalseid kursusi, õppepäevi ja täiendkoolitusi.

Missioonid

Eesti toetab rahvusvahelise julgeoleku jagamatuse printsiipi, stabiilsust ja koostööd riikide vahel, mille üheks väljundiks on aktiivne osalus rahuoperatsioonides.

Käesoleva ajani on Eesti kaitseväge üksused osalenud alates 1994. aastast mitmetel rahutagamis- ja kriisireguleerimise välismissioonidel erinevate rahupartnerlusprojektide, ÜRO ja NATO sõjaliste operatsioonide koosseisudes. Kokku on tänaseks missioonidel osalenud 48 üksust. Seni suurim, 136-st kaitseväelastest koosnev rahualvekompanii ESTCOY osales UNIFIL missioonil 1996 detsembrist kuni 1997. aasta maini Lõuna-Liibanonis.

Mitmed kaitseväge ohvitserid ja allohvitserid on viibinud missioonidel Bosnia Hertsegovinas, Kosovos, Lõuna-Liibanonis, Afganistanis ja Iraagis. (www.rok.ee)

2.2. Afganistanist saab suurim sõjaline välismissioon

Eesti kaitseväge osaleb Afganistani NATO rahutagamisoperatsioonis alates 2003. aasta märtsist. 7. detsembril 2005 pikendas riigikogu oma otsusega Eesti kaitseväelaste osalemist välismissioonil Afganistanis kahe aasta võrra kokku kuni 150 kaitseväelasega. 12. novembril 2006 lendasid Afganistani uued kaitseväge üksused. Suurima Eesti üksusena hakkab Afganistanis teenima 81-meheline motoriseeritud jalaväekompanii Estcoy-3. Lisaks 15-liikmeline demineerimismeeskond EOD-10 ning 10-mehe suurune logistiline toetuselement NSE. Samuti staapides teenivad ohvitserid ja allohvitserid. Eesti kontingendi suurus Afganistanis tõuseb sellega ligi 120 kaitseväelaseni. 13. novembril 2006 jõudsid Eestisse tagasi kuus kuud Afganistanis NATO juhitud välisoperatsioonis teeninud kaitseväge üksused,(3.1.) nende seas ka Roela kooli vilistlane-rahukaitsja Raivis Kang. Kutsusime Raivise kooli ja ta jutustas meile, milline on kaitseväelaste elu.

Jalaväerühm Estcoy-2 tegeles patrullimise ja sõjaliste operatsioonide läbiviimisega Helmandi provintsis. Nende viimane ülesanne oli – tuua Lõuna-Afganistani suurimast linnast Kandaharist Helmandisse Margo kõrbesse rajatud baasi kompanii jaoks veel lisaks kolm soomukit ja kaks veoautot.

Koalitsioonivägede tehnika 2006. (5.2.)

Varem pole Eesti Iraagis ja Afganistanis nii suurt üksust välja pannud. Kompanii on küll tegutsenud Balkani poolsaarel, kuid mitte sõja tingimustes.

Soomukitega kompanii tähendab juba sellist jõudu, et eestlased on valmis tegema ka täiesti iseseisvaid operatsioone, mida praegu rühmaga teha ei saa. Näiteks võib Eesti kompanii saada mõnes lahinguoperatsioonis täiesti oma vastutusala. See on täiesti uus tase, võrreldes meie seniste missioonikogemustega. Riskid suurenevad, kui mehi on rohkem. Seni on Eesti rühmast Helmandis haavata saanud kolm meest, kõik suhteliselt kergelt. Lisaks sõduriõnnele on selle taga hea väljaõpe. Väljaõppe seisukohalt saime ühe väga lühikese ja hea uudise – pole midagi uut. Senine väljaõpe on osutunud lahingus töötavaks. Eesti kompaniid ootavad Afganistanis suurimas narkokasvatuspiirkonnas Helmandis talv ning NATO eesmärk, näidata kevadeks kohalikele üheselt, et nemad, mitte Taleban, on piirkonnas valitsev jõud. NATO vägede ülem kogu Afganistanis, Briti kindral David Richardis, rääkis oktoobri algul kuuest kuust, mis tema arvates on jäänud NATO vägedele, näitamaks kohalikele, et just nemad suudavad tagada rahuliku elu.

Koalitsioonivägede tehnika Iraagis 2005. (5.3.)

Edu saavutamiseks on möödapääsmatu võita kohalike usaldus. Külavanem otsustab, kellega on kasulikum diili teha, kas NATO või Talebaniga.

Tsiviilpool peab käituma väga agressiivselt ja näitama afgaanidele kohest elukvaliteedi paranemist – haiglad tööle, asfalt tänavatele, uued sillad jne. Probleem on selles, et Afganistani valitsus on kohalike ootused NATO ja lääneriikide tsiviilabile väga kõrgele kruvinud, nüüd ei huvita neid enam muutused viie aasta perspektiivis, vaid kohe. Et aru saada, mis tingimustes NATO

väed Helmandis sõdivad, on oluline teada, et veel tänavu kevadel tegutsesid Taleban ja narkoparunid selles kõrbeprovintsis suhteliselt segamatult. Seal olid küll USA üksused, kuid oma laagritest nad praktiliselt väljas ei käinud.

Võrreldes suvega on hea asi see, et granaadiheitjate ja miinipildujatega tulistavad Talebani võitlejad NATO vägesid kaugemalt ja rohkem huupi kui varem ning samuti kaovad rutem. Nad on õppinud, et lähemalt ja pikemalt lastes avastatakse nad kohe ning hävitatakse õhutulega.

Taleban kasutab üha rohkem rünnakuid peidetud isevalmistatud lõhkekehadega, mis on väga levinud rünnakuvorm Iraagis lääneriikide sõdurite vastu. See on loogiline, sest elavjõud on jäänud Talebanil vähemaks.

Järjest tihemini kasutab Taleban plahvatuste korraldamisel nn teise laine taktikat – ehk siis pärast esimest plahvatust järgneb teise lõhkekeha pahvatus, mis on mõeldud appituliijate ründamiseks. (2.3.)

Julgeolekukord ei ole Helmandis paranenud nii kiiresti kui loodeti. See on omakorda tugevasti pidurdanud tsiviilabi projektide käivitamist. Samas on vajadus välisabi järele suur ja iga edukas projekt suurendaks kohaliku elanikkonna usaldust. Seetõttu on praegu keskendutud suurte, pikemaajaliste projektide asemel nõndanimetatud „kiire mõjuga projektidele“. Näiteks koolimaja või tervishoiuasutuste taastamine, silla remont, generaatorite ning ehitusmasinatega varustamine jne.

„Afganistani õnnetus on selles, et üle kahekümne aasta kestnud sõda ja tapmine on viinud afgaanirahva meeleheiteni. Nii ollakse paraku valmis avaldama poolehoidu, mis tahes jõule, mis töötab tagada afgaanidele rahu, julgeoleku ja majandusliku heaolu kasvu,“ nii ütles Toomas Kahur, diplomaat, Eesti tsiviilesindaja Helmandi provintsis. (3.4.)

NATO liikmesriikide juhid jõudsid Riias 2006. a. novembris kokkuleppeni, mis kinnitavad, et juunikuus alliansi juhtimisel käivas riigi ülesehitusoperatsioonis Afganistanis abistavad riigid üksteist senisest enam.

Koos teise suuremat koormat kannnud riikidega rõhus ka Eesti delegatsiooni alliansisisesele solidaarsusele, mis eeldab vajadusel hätta jäänud liitlastele appitulekut. Riias saavutasid riigijuhid kokkuleppe, et paljud piirangud eri riikide sõdurite liikumisele Afganistanis kaotatakse.

Koalitsioonivägede tehnika 2006. (5.2.)

Riigisisesed sammud võtavad muidugi veel aega ja näiteks Prantsusmaa ja Saksamaa ei ole soovinud püsivalt oma jõudusid Afganistani ohtlikku lõunaossa saata, kuid nõustuvad eriolukorras abistama. Kokku on Afganistanis praegu 37 riigi vägesid. (3.2.)

Rahvusvahelised väed Afganistani üles ehitamas. 2006. (3.2.)

2.3. Camp Bastion – eestlaste kodu Lõuna-Afganistanis

Camp Bastion – üks suuremaid sõjaväebaase, pealtnäha elutus, kivises kõrbes, Helmandi provintsis Lõuna-Afganistanis.

2006. a. juunist alates teenib Bastionis enam kui kaks ja pool tuhat Suurbritannia, Eesti ja Taani sõdurit, kelle ülesandeks on läbi viia sõjalisi operatsioone, toetamaks Afganistani riigistruktuuride arengut, pindalalt Eestist ligi poole suuremas Helmandi maakomas.

Afganistani Armeed ehitusjärgus oleva baasi kõrvale on pooleteise kuu jooksul püstitatud ajutine telklinnak. Kõrge liivavalliga ümbritsetud Camp Bastioni argipäev on täis kohalike ehitusmeeste poolt juhitud lintraktorite, teehöövrite ja muu rasketehnika müinat. Päev on täis ka liivatolmu, mis tormi korral taeva oranžiks värvib. Autoratade alt üles paiskuv peen kollane tolmu paneb merejalaväelased köhima. Vihma korral muutub kõik mudaks.

Briti pioneeriüksuse juhtimisel kohalikud ehitusmehed püstitavad 125 kuni 500-kohalised autonoomse elektri- ja veevarustuse ning kanalisatsiooniga telklinnakud, kus ei puudu ka telgid spordisaali ning pesumasinate jaoks. Kaheksat sõdurit mahutavad kõrged kaarekujulised kõrbevärvi telgid on varustatud elektri, tuletõrjealarmi ning konditsioneeride ja sisekoridoriga kümnest telgist koosnevaks kompleksiks ühendatud.

Püstitatud on ka telklinnak 50-kohalise välihaigla jaoks, valmimist ootab maandumis- ja teenindusala helikopterile ning mitu tuhandet sõjaväelast toitlustav söökla.

Ehitustööde julgestamiseks on merejalaväelased oma saabumisest alates patrullinud pealtnäha silmapiirini siledas kiviõrbes, mis tegelikult on täis paljuharulisi kuivi jõe- ja ojasänge – vadisid. Kõvapõhjalised vadid on kohalike peamiseks liikumisteks ning pakuvad oma kõrgete kallastega hästi varjet võimalikele Camp Bastionile lähenejatele.

Merejalaväelaste ligi kaheksa ruutkilomeetri suurune vastutusala, ei ole tegelikult nii elutu, nagu ta esmapilgul paistab.

Palju tegevust, mis siin algul öösiti oli, on nüüd kadunud. Nad väldivad meid. Lõuna-Afganistanis ei ole rahumeelsete kavatsustega elanikel kombeks öösiti ringi liikuda. Nelja kilomeetri kaugusel Bastionist põhjas, kulgeb Afganistanis tähtsaim maantee – ringikujuliselt kogu riiki läbiv kiirtee number üks. Viletsas seisus kohalikku maanteed meenutav ringtee ühendab pealinna Kabuli riigi suuremate linnadega: Kandahari, Herati ning Masar-e-Sharfiga.

Üks põhja-lõunasuunaline, kohati mitmesaja meetri laiune vadi, mida merejalaväelased superkiirteks number üks kutsuvad, on peamiseks liikumismarsruudiks 45 kilomeetri kaugusel asuvasse Helmandi jõe ääres asuvasse provintsi pealinna Lashargah'sse sõitmiseks.

Läbi provintsi põhjast lõunasse looklev Helmandi jõeorg on Afganistani üks viljakamaid piirkondi. Roheliste põllulappide ja möödunud sajandi kuuekümnendatel aastatel ameeriklaste poolt rajatud tiheda niisutuskanalite võrgustikuga jõeorg on kontrastiks sadade kilomeetrite ulatuse laiuvale kollasele kõrbele. Kunagisest Afganistani viljaaidast on saanud vaene ja mahajäänud piirkond. Muud põllukultuurid on kitsikuse, sõjapealike ja Talibani surve all asendunud oopiumimooniga, mis aprillis, oma õitsemise aegu, palju põlde sinakaspunaseks värvib.

Camp Bastion saab järgnevate aastate jooksul koduseks ka sadadele Eesti kaitseväelastele. (2.3.)

Afganistani vaade 2006. (5.2.)

Afganistani vaade 2006. (5.2.)

2.4. Tõelise iraaklase elu näeb Camp Tajist väljaspool

Väljasõit Camp Tajist „päris“ Iraaki toimub tavaliselt öhtul, kui on juba pime. Mehed kontrollivad viimast kord oma varustuse üle ja tõstavad selle masinatele.

Kui kõik on valmis, tehakse sidekontroll juhtimispunktiga, kinnitatakse öövaatlusseadmed kiivri külge ja sõidetakse välja. Sõit kestab umbes pool tundi, 10 kilomeetri kaugusel asuvasse tugipunkti, mis asub Sahab al Boori nimelises linnas.

Sahab al Boor on umbes üheksa ruutkilomeetri suurune linn, kus elab teadaolevatel andmetel ligi 30 tuhat inimest. See linn, koos läheduses asuvate külade ja üksuste majadega, on eestlaste vastutusalaks.

Meie teenistus on jagatud neljapäevasteks tsükliteks. Ühe ööpäeva valvame me tugipunkti, kaks päeva patrullime ja seejärel taastume ööpäeva Campis. Camp Tajis teenib kokku mitmeid kümneid tuhandeid inimesi, kellest vaid väiksem osa käivad baasist väljas ülesannetel. Ülejäänud toetavad viimaseid baasist.

Campis on mitu korralikku jõusaali, poed, kinod ja mängudemaja piljardi ja teiste lauamängudega, interneti kasutamise võimalus ning muu eluks vajalik. Camp on nii suur, et seal liikumiseks saab kasutada busse, mis liiguvad iga 15 minuti tagant. Meie jaoks tähendab see päev seal taastumist, varude täiendamist ja eelkõige korralikumat sööki suures sööklas, sest tugipunktis olles tuleb leppida mikrolaineahjus soojendatud võileibade ja 20-aastase säilivusajaga valmis sõduritoiduga.

Tugipunktivalvet võib endale iga ajateenistuse läbinu ette kujutada, väikeste lisadega. Vastutegevus on siin tõeline ja vastase miinipildujate sihtmärgiks on tõesti see koht, mida me valvame. Enamus ajast tuleb aga veeta sama maja teises tiivas asuva politseijaoskonna

politseinikega, neid erinevatel põhjustel külastavate kohalikega ja kõrval territooriumil asuvate Iraagi armee sõduritega.

Liikluskontrollpunktid, mis kujutavad endast turvalist viisi meie jaoks autosid ja nende reisijaid kontrollida. Kellegi või millegi julgestamine või eskortimine ja ka läbiotsimised ja arreteerimised.

Patrullides üritab vastane meid tabada isevalmistatud lõhkekehadega, varitsustega või neid mõlemaid kombineerides, lisades veel näiteks miinipildujatuld. Meil on aga selle kõige vastu kasutusel eelkõige hästi toimiv taktika. Kohalikega tuleb suhelda iga päev, sest see on parimaks viisiks hankida teavet nende tegemiste ja eluolu kohta. Samamoodi aitab see paremini oma vastutusala tundma õppida. Jääb meelde, kui palju mehi, millises majas elab, kes, kus ja mida müüb jne.

Kuna terve rühma peale on kasutada üks tõlk, siis hakkab araabia keelgi natuke külge. Esitame mõned küsimused. („Kas teil relvi ja laskemoona on? On see kõik? Kui palju mehi elab siin majas? Mis su nimi on? Kui vana sa oled? Mis tööd sa teed? Aitäh, jumalaga.“), on küll puhtalt tööalaseid väljendid, kuid kui natuke lisada, annab sellest aretada korraliku vestluse ja luua usaldusväärsem suhe kohalikega.

Tänavatel liikudes, tuleb kõige rohkem suhelda lastega, kes moodustavad siin riigis enamiku. Lapsed tahavad tavaliselt šokolaadi või jalgpalli. Oleme neile seda kõike ka jõudumööda jaganud. Jalgpall on siin vaieldamatult kõige populaarsem spordiala. Palli taotakse iga nurga peal, poisid kannavad Euroopa suurklubide särke ja äritsevad parimate mängijate plakatitega.

Selles kirevas elus tuleb aga jääda tähelepanelikuks ja ei tohi ennast hetkekski unustada. Pidev pinge, rasked pikaks venivad rohked ülesanded ja kliima, teevad sellest üsna raske poolaasta, mis ühel Eesti sõduril siin veeta tuleb. Aga Eesti sõdur ei nurise. (3.5.)

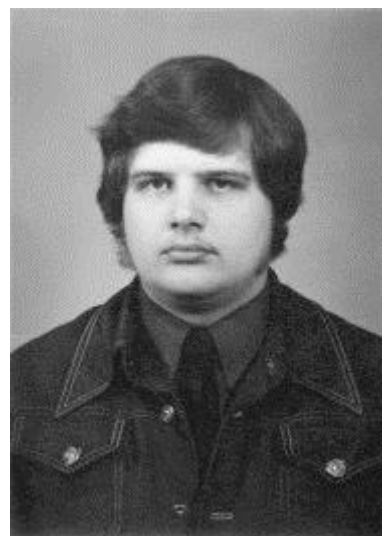
3. ROELA KOOLI VILISTLASED-RAHUKAITSJAD

3.1. Riho Breivel

Olen sündinud 26. augustil 1952. aastal Kohtla-Järvel, kus möödus ka suur osa minu lapsepõlvest. Peale minu oli peres veel kaks last: vanem vend Ürmas ja noorem õde Sirje. Isa oli kaevur, ema kodune.

Lapsepõlv oli tore, mul oli hulga häid sõpru ja mängukaaslasi. Mu isa oli osa võtnud Teisest maailmasõjast Eesti laskur-korpuse koosseisus, onu (ema vend) aga saksa poolel. Seetõttu kuulsime tihti sõjajutte ja saime üsna tõetruu pildi. Sageli mängisime ka Narva lähedal. Eks siit ka huvi sõdurite ja relvade vastu.

Kooliteed alustasin Kohtla-Järvel I Keskkoolis. Õppisin nagu üks koolipoiss ikka. Mul oli palju huvialasid: tantsisin rahva-tantsu, laulsin kooris, mängisin kooli puhkpilliorkestris, tegelesin pallimängu ja maadlusega.

Koolipoiss Riho Breivel
1968. (5.1.)

Kuna pere vahetas elukohta ja asusime elama Roelasse, Alavere külla, jätkasin oma kooliteed kaheksandas klassis Roela koolis. See aasta Roela koolis oli minu jaoks väga tore. Klassikaaslased olid sõbralikud. Meid õega võeti koolis kohe omaks. Klassikaaslaste ja Roela noortega korraldasime erinevaid üritusi, kus oli nii laulu kui tantsu.

Minu klassijuhataja oli Laine Toomassen, kes oli tol ajal ka noor, aktiivne inimene.

Ta õpetas mulle pisut klaverimängu. Ise oskasin kitarri mängida, õpetasin sõpradelegi, proovisime kokkumängu.

Lõpupäev 1969. Riho Breivel teises reas paremalt neljas. (5.1.)

Peale Roela kooli läksin Viljandi kutsekooli, kus õppisin autoremondi lukksepaaks. Pärast lõpetamist suunati mind tööle Kohtla-Järve Autobussiparki, kus töötasin sõjaväkke võtmiseni.

Teenistust alustasin 1970. aastal väikses Ukraina linnas Bolgradis, kus paiknes õhudessant-üksus. Jooksin seal, püss seljas ja hüppasin langevarjuga nii kaks aastat järjest. Kohustusliku teenistusaja lõppedes asusin tööle Kohtla-Järve EPT-sse. 1978. a. läksin õppima Kehtnasse, kus omandasin põllumajanduse ökonomist-organisaatori elukutse.

Seejärel töötasin Kohtla-Järve rajoonis parteikomitees. 1980. a. asusin õppima Leningradi, kus omandasin kõrgema hariduse. Töötasin Kohtla-Järve rajooni juhtorganites ja alates 1987. aastast Kohtla-Järve KEK-i asejuhatajana. Kõrghariduse omandamisega kaasnes nõukogude armee leitnandi auaste. Võtsin koos sõpradega osa rahvarinde allorganisatsiooni moodustamisest Ida-Virumaal.

Laulva revolutsiooni ajal võtsin osa oma riigi taasiseseisvumise eest peetavast võitlusest. Osalesin kodukaitse organiseerimises.

Algusaastad olid keerulised, aga huvitavad, mind määrati Ida-Viru piirivalve juhtimiskeskuse ülemaks.

Mulle omistati leitnandi auaste ning sealt saigi alguse mu sõjaväeline karjäär.

Lõime tööks vajalikud struktuurid, leidsime töötajad, hankisime varustuse. Õppisime ise, õpetasime teisi, olime täis pealehakkamist ja head tahet.

Piirikaitse (tänapäevane piirivalve) oli kaitsejõudude üks osa ja sellest tulenesid ka piirikaitseteenistuses olevate sõjaväelaste auastmed. Üksuste juhid olid ja on ka praegu ohvitserid, alluvad allohvitserid ja reamehed.

Mina ise läksin õppima Sisekaitseakadeemiasse piirivalve erialale, et saada juurde teoreetilisi teadmisi.

Jätkasin õpinguid Soomes sõjakooli kindralstaabi kursustel. Tallinna Ülikoolis õppides omandasin sotsiaalteaduste magistri kraadi. Minu kaitseväeline teenistuskäik algas Ida-Viru piirivalepiirkonna ülemana 1991. aastal, 1997. aastal määrati mind piirivalve üldosakonna ülemaks, seejärel 1997. a. Põhja piirivalvepiirkonna ülemaks. 2001. aastal määrati mind kaitsejõudude peastaabi üldosakonna ülemaks, 2003. aastal piirivalveameti logistika ülemaks ja 2006. aastal piirivalveameti staabiülemaks. Auastmetes olen liikunud vastavalt kaitsevälise auastmete tõstmise korrale, leitnandist kuni kolonelin.

Siiani on mul hobiks muusika, eelistan rahvalikku stiili. Jätakuvalt olen tegelenud laske-spordiga, lasen väikepüssi ja õhupüstolist. Olen teise klassi laskur, armastan ka jahil käia. (1.1.1.)

Paraad Narva kindluses 1991 detsembris. Riho Breivel paremalt teine. (5.1.)

3.2. Raivis Kang

Olen sündinud 1983. aasta juunikuus Rakveres. Lapsepõlv möödus Roelas. Mul on kaks õde, üks neist aasta noorem ja teine viis aastat vanem.

Sai läbi käidud nii Roela lastesõimerühm kui ka lasteaed. 1990 oli aeg ette võtta koolitee. Kooliks oli Roela Keskkool, mis ei asunud minu kodukohast kuigi kaugel. Nimelt paistis see mulle koduaknast kätte.

Mulle endale tundub, et olen vist kogu aeg jonninud ja üritanud oma iseloomu näidata. Nii tegin seda ka kooliajal. Õppimise suhtes olin ikka suhteliselt passiivne. Alati leidsin võimaluse, kuidas teeselda õppimist. Koduseid töid tegin nii vähe kui võimalik. Enamus, mis pähe jäi, oli tunnis omandatud ja kodused tööd kuskil põlve otsas kiirelt valmis tehtud ning isegi maha vehitud.

Sõpradest mul puudust ei olnud, kuna elasin kortermajas, siis alati oli ju keegi, kellega koos möllata. Kuigi mulle endale tundub, et ega ma suurem asi seltsija ei olnud. Palju aega veetsin omaette olles, midagi nokitsedes. Mitte, et mulle seltskond ei oleks meeldinud, aga ju ma siis sain juba varakult aru, et vahest peab ka üksi olema.

Koolis mulle üldjuhul meeldis käia. Muidugi oli hetki, kui ei tahtnud kooli minna, kuid mitte tihti. Üks põhjuseid võis olla sundimine, kuna mulle ei meeldinud ja ei meeldi seni, kui mind sunnitakse midagi tegema. See on mind alati trotsi täis ajanud.

Lemmikaineid kui selliseid, ei oskagi välja tuua. Pigem on üks aine, mis mulle kuidagi ei meeldinud, selleks oli vene keel. Senini ei tea, mis mul selle tunni vastu oli, aga need aastad, mis ma olen nendes tundides veetnud, pole kahjuks erilist kasu toonud, kuna ma lihtsalt polnud huvitatud sellest tunnist.

Üldiselt pean ma ennast ikka suhteliselt laisaks õppijaks, aga samas mitte lolliks, kuna sellisel juhul oleks mul koolis oluliselt raskem olnud.

Aastal 1999 oli aeg nii kaugel, et põhikooli ajad hakkasid läbi saama. Ja nagu mul ikka kombeks, üritasin ma kooli võimalikult lihtsalt lõpetada ja läks õnneks. Kool läbi, pidi hakkama edasiste plaanide peale mõtlema. Asjade kulg viis sinna maale, et samal suvel vahetasime ka elukohta. Kolisime Rakverre ja nüüd sai minust siis linnapoiss. Juba pikemat aega olin plaaninud minna edasi õppima Rakvere Reaalgümnaasiumisse, kuid kahjuks ei saanud paberid õigeaks ajaks korda. Kodune poiss, nagu ma ikka olen, valisin järgmise Rakvere kooli, selleks sai Rakvere Kutsekeskkool. Erialaks valisin mööblitiseri ameti. Kooli sisseastumine läks tõrgeteta ja sügisest alustasin rõõmsalt õpingutega. Algselt polnud ma eriti vaimustuses koolist, kuna kooli kohta kuuldud jutud ei olnud just kõige paremad. Kuid aja möödudes sain selgusele, et asi on ikka rohkem õpilases endas kinni ja ei kahetse senini, et sellisesse kooli ja eelkõige valitud erialale õppima asusin.

Kool sai suurepäraselt lõpetatud ja ees ootasid uued ja raskemad valikud. Kaalusin läbi paljusid variante, õppida edasi ja täiendada ennast juba omandatud erialal, või sootuks uus eriala, milleks oleks olnud fotograafia. Aga asi läks hoopis teist rada. Tuli aeg asuda ajateenistusse. Vastavalt Eesti Vabariigi

Raivis Kang

seadusele oli ka minul kohustus see asi läbi teha. Ma suhtusin juba algul sellesse asja positiivselt. Seega läksin kohe Riigikaitse osakonda ja olin valmis asuma teenistusse. Olles juba eelnevalt teinud väikest eelluuret, oli mul tehtud valik, kuhu minna teenima. Minu õnneks oligi mul see võimalus ja ma tegin kõhklemata otsuse. Valisin teenistuskohaks Narva-Jõesuu Piirivalve Õppekeskuse.

Kuna ajani, millal sain asuda teenistusse, oli veel pea pool aastat aega, asusin tööle mööbli-firmasse. Firma oli mulle juba eelnevatest praktika aastatest tuttav ja töö seal sujus mul päris kenasti.

Veebruaris 2003 läksin ajateenistusse. Algse plaani järgi arvasin, et olen oma 9 kuud siin ära ja jätkan siis oma õpinguid. Kuid olles juba paar kuud selles keskkonnas, hakkas mõttelaad muutuma. Hakkasin juba mõtlema, et ehk peaks läbima ka noorem-allohvitseri kursuse, mis muudaks ajateenistuse üheteistkümne kuu pikkuseks. Nii ka läks. Läbisin sõduri baaskursuse ja aprillis algas noorem-allohvitseri kursus, mis kestis peaaegu juuli lõpuni. Augustis saabusid väeossa uued poisid. Minu uueks ametiks sai jaoülem. Sain endale kümme meest, peaaegu pooleks aastaks, keda pidin suunama ja samas olema neile ka eeskujuks. See oli suhteliselt kasulik aeg, sain teada, mis on vastutus, kuidas asju organiseerida ja õppisin inimesi tundma. Aeg läks suhteliselt kiiresti, ei mäleta sellist aega, kus ma oleksin kippunud koju tagasi. Muidugi oli hetki, kui tahtsin kodus käia, aga see on hoopis midagi muud.

Olles juba pool aega ära teeninud, tekkis mul koos ühe kaaslasega plaan, et hakata elukutselisteks kaitseväelasteks. Kaalusin varianti, jääda piirivalvesse tööle, kuid lõpuks jõudsimme selleni, et saatsime oma soovivaaldused Scoutspataljoni. Vastused koos vajalike blankettidega saabusid suhteliselt kiiresti, asusime neid kohe täitma, et ajateenistuse lõppedes saaks kohe uude kohta asuda.

Saabus jaanuar 2004 ja minu aeg Narva-Jõesuu Piirivalve Õppekeskuses sai läbi. Pakkisime asjad, jätsime üksteisega hüvasti, vahetasime veel viimased kontaktandmed ja läbi see oligi. Üksteist kuud minu elust, mis kohe kindlasti jäävad meelde. Uued sõbrad, uus siht silme ees ja väärtuslik kogemustepagas. Tee, mille peaks iga eesti poiss läbi käima, oli minul nüüd läbitud ja ei saa öelda, et ma seda häbeneksin. Pigem olen selle üle uhke ja ei mõista inimesi, kes poevad peitu, et jumala eest, ei peaks ajateenistust läbima.

Ajateenistuse lõppedes võtsin veidikeseks aja maha. Aga juba õige pea hakkasin arstide vahet jooksma, et teha vajalikud protseduurid, mida oli vaja, et läbida kaitseväe arstlik komisjon. Hoolimata hoogsast pealehakkamisest, ei läinud asjad nii libedalt kui lootsin. Tuli oodata kolm kuud, enne kui sain positiivse vastuse.

12. aprill 2004 oli päev, kui läksin esimest korda Scoutspataljoni väravast sisse ja sealt saigi alguse mu kaadrikaitsevälase karjäär. Mind määrati C jalaväekompanii II rühma, teise jakku. Ametikohaks valisin kuulipilduri koha. Nii see asi pihta hakkas. Suureks üllatuseks olid paljud tuttavad nii ajateenistusest kui ka kooliajast samal päeval scouts'i värava taga. See muidugi lihtsustas tööle asumist uues kohas. Päevaplaani poolest ei erine sõjaväes töötamine suurelt mingi muu töökohaga võrreldes. Ikka sama moodi, hommikul tööle ja õhtul koju. Minu tööpäev algab hommikul kell 08 ja kestab õhtul 17.00-ni. Muidugi erineb tegevus sootuks sellest, mida tavaliselt tööks peetakse. Põhiline tegevus käib tunniplaani järgi, mis siis koostatakse vastavalt väljaõppe vajadusele. Põhimõtteliselt justkui koolis. Meil on seal nii klassitunde, kus räägitakse tegevus teoreetiliselt tahvli ees ära, kui ka välitunde, kus siis juba praktiseeritakse eelnevalt õpitut. Samuti on füüsiline ettevalmistus, laskmine, orienteerumine ja kindlasti veel midagi.

Mul on palju tuttavaid ja sõpru, kes kuidagi ei saa aru, kuidas saab minu tööd tööks nimetada. No, et mida me seal ikka teeme, magame pooled päevad maha ja siis pealekauba raiskavad veel riigi raha, millega saaks kindlasti midagi paremat teha. Ise ma suhtun küll väga positiivselt kaitsevärke, mitte ainult sellepärast, et ma olen ise selles suures süsteemis väike osake, vaid seetõttu, et mul on usku Eesti kaitsevärke ja tema arengusse. Olles nüüd ise juba peaaegu kolm aastat tegevteenistuses, olen näinud, et kaitseväge suudab areneda. Muidugi on see aeganõudev ja kulukas protsess, kuna igaühel on ju oma arvamus.

Olles juba uues kohas sisse elanud, ei olnud mul enam plaani minna õppima eelpool mainitud erialasid. Mida rohkem ma seal olen olnud, seda parem mul seal on. Vahepeal on mul tekkinud hoopis plaan minna õppima Tartusse Kaitseväge Ühendatud Õppeasutusse. Seal omandaksin kolme aastaga rakendusliku kõrghariduse ja nooremleitnandi auastme. Soov õppima minna oli vahepeal suhteliselt suur. Ma võtsin lausa lisatunde matemaatikas, kuid paraku mitte piisavalt ja kooliasi jäi mul katki. Kuid lootus pole veel päris kadunud, kunagi ei või teada, mis edasi saab.

Elu kaitseväes võib tunduda suhteliselt üksluine ja tegelikult seda ta ka on, kuid olles sellega juba harjunud, tundub see päris mõnus. Kui aus olla, ei muutu ju mitte midagi ja tunniplaan hakkab lihtsalt mingi aja pärast otsast peale nii, et üht ja seda sama tundi võid sa saada ikka mitmeid kordi. Väljaõpe algab alati relva tundidega, lisandub üksikvõitleja oskused. Tegevus jao tasandil, millele järgneb rühma tase ja lõpetuseks kompanii tase. Sellist rada mööda siis laias laastus see asi liigub. Muidugi mahuvad siia vahepeale mitmed õppused kas siis Scouts-pataljoni koosseisus, või üle-eestilised suurõppused, kus siis osalevad ka ajateenijad ja kaitseliitlased. Natuke vaheldust toob argipäeva osalemine välismissioonil. Missioonile minek tähendab muidugi missiooni väljaõppe läbimist, mis sisuliselt tähendab seda sama väljaõpet, mida me koguaeg saame. Muidugi võib seal olla ka mingeid eripärasid, kuna asja juhivad siis teised mehed ja eks kõigil on omad rajad selle püha tööni jõudmisel.

Nii nagu iga teinegi, ootas ka mina, et saaks juba ükskord missioonile. Oodata tuli mul kaua, aga ma jõudsin selle aja ära oodata. 2005. aasta suvel saime teada, et meie kompanii, milleks oli C kompanii, läheb aastal 2006 missioonile Afganistani. Juba augustis alustasime väljaõppega ja aasta lõpuks olime oma tegevusega peaaegu valmis. Kuigi meie minek polnudki nii kindel, valmistusime me selleks täie hooga. Nimelt oli asi poliitiline. Eesti parlament võttis küll otsuse juba sügisel vastu, et saadetakse eesti sõdurid Afganistani, aga kuna me pidime sinna minema brittide koosseisus, pidime ka nende otsust veel ootama. Inglismaa valitsus tegi oma otsuse alles detsembrikuus ja nüüd oli juba sõit soojale maale palju reaalsem. Kuid täpset väljasõidu aega ei teadnud endiselt keegi, kuna laagri ehitamine Afganistanis ei sujunud plaanipäraselt.

Jaanuaris 2006 toimus Inglismaal õppus Herrick Eagle, kus osalesid mitme eri riigi kaitsevälased. Samuti osalesime seal ka meie oma rühmaga. See oli meil suurepärane võimalus külastada veidike Inglismaad ja samas ka teha tutvust meestega, kellega me peatselt pidime pool aastat koos olema. Õppus läks meie jaoks edukalt, kuigi ega seal suurt tegevust meil ju polnudki. Mina isiklikult vähemalt olen rahul, kuna nägin Lõuna-Šoti mägesid ja kindlasti lähen ma neid kunagi lähemalt uurima. Olles Eestis tagasi, jäime õhinal ootama järgmist suurõppust, mis pidi toimuma Omaanis, samuti koos brittidega. Olles juba kotid ära pakkinud, selgus aga tõsiasi, et Eesti Vabariigil puudub luba oma sõdureid Omaani saata, seega jäi see reis meil tegemata. Jätkasime oma väljaõpet Eestis ja ootasime oma äralennu kuupäeva.

Nüüd see siis saabus, 21. mail 2006 jätsime oma lähedastega Tallinna lennujaamas hüvasti ja lendasime Inglismaale, kust edasi pidime juba suunduma Afganistani. 23. mail maandusime

Afganistani Islami Vabariigi pealinna Kabuli lennujaamas. See koht on ka ühtlasi suur sõjaväelaager, kus on koos väga suur ja kirju rahvusvaheline seltskond. Samal päeval lendasime edasi Kandahari, mis on lõuna provintside suurim linn. Paar päeva veetsime sealses laagris, kus oli üle 10 000 mehe. Päike oli seal ikka erakordselt ere ja soe. Meile tehti kiire olukorra tutvustus, väikene ekskursioon laagris ja nägime ära oma Pasi soomukid, mis me ise jaanuarikuus Inglismaalt teele saatsime. Kahjuks ei olnud nad kõik enam kasutuskõlblikud. Nimelt olid kohaliku armee sõdurid nende transportimise ajal natuke lohakad ja jätsid treilerid valveta. Talibani pool kasutas selle juhuse kiirelt ära ja panid kaks meie soomukit põlema, mis hävisid tules täielikult. Igal juhul, esimeseks päevaks, polnud see kuigi julgustav vaatepilt. Kusjuures pärast intsidenti eesti soomukitega, lõpetati kohalike transpordifirmadega tehnika vedamine ära. Pärast paari päeva Kandaharis, lendasime edasi. Sihtpunktiks oli meie kodulaager Camp Bastion, mis asus Helmandi provintsis keset kõrbe. Sinna jõudes saime me oma telgid kätte ja õnnetuseks selgus, et nendes telkides puudus konditsioneer. Nii me siis hakkasime seal aklimatiseeruma, ilma konditsioneerita ja sooja veega. Alguses tundus see kuumus seal ikka liig. Päevas jõin kümme liitrit vett ära ilma igasuguse probleemita. Iga liigutus, mida tegid, muutis riided seljas higist märjaks. 37 mehe peale saime endale kaks telki, jagasime rühma pooleks ja panime oma välivoodid püsti, ning hakkasime oma varustust sättima. Tingimused olid oodatust palju paremad. WC ja duširuum olid paar telki edasi olemas, kus sai oma asjad täiesti edukalt ära ajada. Sööklaks oli samuti telk. Ühesõnaga kõik, mis vajalik, oli kuskil telgis olemas. Varsti hakkasime kliimaga juba harjuma, tulid esimesed väljasõidud, harjutused kõrbes, relvade sisse laskmine ja veidike ka füüsilist treeningut, mis üldjuhul tähendas jooksmist, kuid oli olemas ka jõusaal.

Esimene päris ülesanne oligi meile oma soomukite ära toomine Kandaharist Camp Bastionisse. See tähendas meile umbes poole päevast sõitu kolonnis koos muu sõjaväetehnikaga, mida muudel üksustel vaja oli. Liikumiseks kasutasime riigi põhimõtteliselt ainukest korralikku teed. Nimelt läbib Afganistani ringikujuline tee, mida kutsutakse ka suureks ringteeks.

Selgemaks sai ka meie rühma ülesanne. Meid kasutatakse kolonnide julgestamiseks, reserviks ja patrullides. Kauaks ei saanud me Camp Bastionisse jääda, kuna varsti suunati meid järgmisesse baasi. Fob Price oli väike laager, kuhu äramahtumisega oli meil isegi mõningane probleem, kuid kiirelt suudeti meile telgid leida. Laager asus Ghereski linna naabruses, sealt korraldati patrulle linna ja samuti kasutati seda laagrit vahepeatusteks. Meie esmane ülesanne oli tagada laagri valve ja hiljem lisandus sellele veel patrullide teostamine.

Järgmiseks laagriks, kuhu me kolisime, oli baas Lashkargah linnas. Lashkargah on Helmandi provintsi pealinn. Kuna me kasutasime liikumiseks soomukeid, saadeti meid sinna linna jõu näitamiseks. Teostasime linnas patrulle, samuti ka linna ümbruses. Siis algas aeg, kus me liikusime mitme laagri vahel, kord olime ühes, siis jälle teises laagris. Nii, et kodulaagrit me endale nagu ei saanudki. Põhiline ülesanne oligi meil seal kohaloleku näitamine, alal domineerimine. Suhteliselt palju oli selliseid patrulle, kus me läksime laagrist välja mitmeks ööks. Sõites ringi mööda kõrbe, kuna teede kasutamine polnud seal arvatavasti just kõige parem mõte. Seal ju ei ole neid eriti palju, seega on ju üpriski lihtne vastasel aru saada, milliseid teid koalitsiooni väed kasutavad. Siit ka põhjus, miks me teid ei kasutanud.

Kohalike elanikega meil eriti suurt kokkupuudet ei olnud. Suhtlemiseks kasutasime tõlke, kes meil enamus kordi kaasas olid. Olles siis kuskile tee peale mõne kontrollpunkti püsti pannud, kasutasime tõlkide abi, et saada kohalikelt teada olukorrast nende külas, puudustest, mis elanikke häirib ja nende sotsiaalset tausta. Külad olid kõik ühesugused, savist kahemeetrised müürid ümber õue ja õue ühes nurgas oli maja. Maja oli samuti savist, aknaks lihtne auk

seinas ja ukse augu ees mingi kalts. Sageli oli näha ka madalamal mingit auku, mille ümbrus oli tahmane.

Üks küladest 2006. (5.2.)

Järeldasime sellest, et auku kasutatakse korstna asemel, kuigi me olime seal soojal ajal, kui mingit kütmist veel ei toimunud. Ülejäänud õuest moodustas põld. Põllud olid ka ümber majapidamiste igal pool. Kogu põlluharimine käis käsitsi. Külavanematel nägime mõnes kohas ka traktoreid. Muidugi oli põlluharimiseks vaja ka vett. Kui elati mõne jõe läheduses, siis oli asi lihtsam, kuna jõe ümbrus oli tihedalt niisutuskanaleid täis. Mõni neist kanalitest oli isegi sama suur kui jõgi ise.

Elades kuskil kõrbes, tuli aga ise vesi välja puurida ja siis pumbati seda niisutuskraavidesse. Saagikandmise ajal olid põllud suhteliselt märjad, kuna pinnas on seal savine, siis liikumine mingi masinaga seal oli suhteliselt raske, kui mitte võimatu. Tuli meil endalgi ette, et lihtsalt kahe põllu vahelisel teel, mis tundus täiesti sõidetav olema, jäime oma masinatega kinni. Poleks iialgi uskunud, et võime kõrbes mutta kinni jääda. Aga jäime ja nii tõsiselt, et välja tõmbamine võttis pea pool päeva.

Kõrb ja vesi 2006. (5.2.)

Taimestik, kui selline, oli kõrbes suhteliselt kesine. Kasvasid seal mingisugused okkalised, väikesed taimed, kuid neidki polnud seal kuigi palju. Põldudel leidsu arbuuse, meloneid, viinamarju. Samuti kasvatati puuvilla, teravilja, maisi ja päris sagedane oli moon. Nägime ka kanepipõlde ja erinevaid puid, aga seda ainult kuskil jõe läheduses.

Enamus kõrbest, kus me liikusime, oli kaetud kiviklibuga. Tüüpilist liivakõrbe, mis inimesele silme ette tekib, kui kuuleb sõna kõrb, ma eriti tihti ei näinud. Seda ehk ka õnneks, sest niipalju, kui me liivaga kokku puutusime, siis seda on ikka suhteliselt raske läbida ja liivaluited on võimsad.

Üldiselt oli see suhteliselt mõnus aeg seal kõrbes, kuna enamus meist oli juba pea kaks aastat koos töötanud, oli meil ka seal lihtsam koos olla, kuna sisepingeid meil eriti ei tekkinud. Samuti saatis meid sõduriõnn. Meil oli mõni kontakt vaenlasega, kuid õnneks ei lõppenud need eriti rängalt meie jaoks, kuigi jah, paar meie poissi said ka kergemalt haavata.

Oktoobri lõpus hakkasime me valmistuma kojutulekuks. Hooldasime oma varustuse, masinad ja relvad. Andsime ära varustuse, mis pidi sinna jääma ja hakkasime oma kotte pakkima ja ootasime suure õhinaga kojulendu. 10. novembril alustasime lendamist. Kõigepealt jälle Kabuli, kust juba pidime edasi Inglismaale lendama. Kahjuks oli ilmastik vilets ja lend lükkus edasi, kuid vähemalt nägin ma oma esimese Afganistani vihma ära. Järgmise päeva pärastlõunal saime lennuki peale ja lendasime, vahemaandumisega Küprosel, Inglismaale. Lend kestis kokku pea kaksteist tundi. Kuna me olime oma Eesti lennukist maha jäänud, magasime me öö Inglismaal ja uuel päeval saime piletid tsiviillennule ja tulime koju kui turistid. Nii oligi ehk lihtsam, ei olnud Tallinna lennujaamas mingeid rivistusi ega vastuvõtte, vaid sai kohe koju ära. Nii me siis jõudsime 13. novembri hilisõhtul 2006. Tallinnasse, vaikselt ja kärata.

Pärast kolmenädalast puhkust olen jälle tagasi Paldiskis. Tõmban selga harjumatult rohelist vormi ja ootan uut äralendu. Nüüdseks on juba uuesti alanud tavapärane väljaõpe, asjad liiguvad rutiinselt. Hommikul tööle ja õhtul koju. Käivad mõtted uue missiooni suunas, kuid arvatavasti enne 2007. aasta sügist ei lähe kuskile. Samas pole kadunud ka kooliminemise mõte, kuid see tähendaks suurt pingutust. Eelkõige peaksin oma laiskusest lahti saama.

Niimoodi märkamatuult olengi ma endiselt veel kaitseväelaste nimekirjas. Aastad mööduvad ja endiselt olen ma uhke, et olen sõdur. Olen olnud oma elust 11 kuud ajateenistuses Narva-Jõesuus ning 2 aastat ja 10 kuud tegevteenistuses Scoutspataljonis. Olen käinud ühel välissmissioonil Afganistani Islami Vabariigis, ESTCOY-2 koosseisus. Ning arvan, et aastate pärast olen endiselt uhke oma töö üle ja julgen öelda, et ma teen, mis mulle meeldib. Ma olen sõdur. (1.1.2.)

3.3. Rasmus Kuusemets

Sündisin 1981. aastal Roelas. Lapsepõlves elasime Roelas vanavanematega koos. Väga palju olin vanaisaga, kellel oli alati minu jaoks aega. Vanaisa oli esimese Eesti Vabariigi ajal sõjakooli aspirant, hiljem vene armees nooremseersant. Saksa ajal töötas ta kriminaalpolitseis. Mäletan hästi, kuidas ta sageli kordas et sina, Rasmus-poiss, lähed Eesti sõjaväkke, sul pole mingit muret, sa ei pea sõjaväest kõrvale hiilima.

Meie maja asus kohe Roela mäe kõrval, veetsin palju aega mäe peal mängides. Naabritüdrukuga kolades leidsime ühe suure piirikivi, millele oli tahatud lihtne rist. Kuna ma tollal ei teadnud midagi kruntidest ega piiridest, arvasin, et tegemist on tundmatu sõduri hauaga. Koht oli kuidagi salapärane ja tekitas pühaliku tunde, tihedalt kasvavad sihvakad noored männid, mille vahelt paistsid harva päiksekiired, maad kattis pehme, kohev, roheline sammal.

Praeguseks pole see koht enam säilinud, sinna alustatud majaehitus on siiani pooleli. Ema jutu järgi armastasin lapsena palju joonistada. Tihti tõmbasin lehele ainult ühe kaare. Vastuseks

ema küsimusele ütlesin, et see on kuul. Nii kujutasin ma kuuli lennutrajektoore juba enne kooli minekut.

Kooliajal olin „kolmeline“ õpilane, kuna tundide ajal kippus mõte tihipeale mujale. Matemaatika oli minu jaoks lihtne ja arusaadav. Keemia ja füüsika olid raskemad, kuid samas huvipakkuvad ja loogilised. Nõrgemaks küljeks olid keeled.

Kutsekooli päevil suurenes huvi mootorrataste vastu. Putitasin väiksemaid vene rattaid, aga korda ma ühtegi ei saanud.

Jätkuvast huvist joonistamise vastu kritseldasin täis kõikvõimalikud asjad ja kohad.

Aega läksin teenima Viru Üksikjalaväe Pataljoni A kompanii 4. rühma 2. jakku. Pärast „noorte aega“ läbisin lahingukoolis seersandi kursuse. Pärast suuremate rühmade moodustamist sai minust 3. rühma 2. jao ülem.

Peale 8 kuulist teenistust arvati meiega koos tulnud reamehed reservi. Jäin koos teiste seersantidega staabi kompaniisse ja minust sai noorsõdurite jaoülem. Ajateenistuse jooksul jõudsin arusaamisele, et tahan sõjaväkke edasi jääda.

Naabripoiss Tiit Mihkelsoni eeskujul tahtsin ka mina minna rahuvalvemissioonile.

Alustasin teenistust Scoutspataljoni ja Rahuoperatsioonide keskuses lahingutoetuskompanii miinipildujate rühmas, „segasel“ taasloomisajal, mingit eriopet läbimata.

Rasmus Kuusemets Kosovos 2003. (5.3.)

Peale aastast teenistust avanes võimalus minna Taani pataljoni alluvuses Kosovosse. Tahtsin väga sinna minna, see oli minu jaoks eluliselt oluline.

Kosovos kuulusime luurekompanii Baltsquatron 7 koosseisu, mille ülesandeks oli patrullimine Serbia piiräärsetel aladel.

Kosovo elanikest 99% on albaanlased, piirilähedane elanikkond koosnes aga enamusest serblastest.

Mina olin üksuse 1. rühma 1. jao jaoülem abi.

Viibisin Kosovos 2003. aasta veebruarist augustini. Eesti luurekompanii ülesandeks oli kohaloleku- ja sotsiaalpatrullide ning läbiotsimisoperatsioonide teostamine põhiliselt Serbia piiräärsetel, mägistel aladel.

Kohalolekupatrull tähendas lihtsalt ringisõitmist ja elu-olu vaatlust.

Sotsiaalpatrull – nägi ette suhtlemist kohalikega (tõlgi vahendusel), küsitlust valitsusega rahulolu kohta.

Kevadel võis Kosovos imetleda huvitavat nähtust: suur lumehulk mägedes sulas aeglaselt, päiksepoolsetelt nõlvadelt kiiremini, nii oligi mäe ühel küljel sügav talv, aga teisel tärkas rohi ning puhkesid pungad.

Minu Kosovos viibimise ajal läksid esimesed eesti mehed Iraaki. Mul tekkis ka soov sellesse piirkonda teenima minna.

Koos rühma kaaslastega läksime peale Kosovo teenistust lahingukooli allohvitseriks õppima. Õpingud vältasid aasta. Kahjuks olin sunnitud lõpetama kaaslastest aasta hiljem, tingituna minu mootorrattasõidu käigus murdunud põidlaluust.

Läksin missioonile Iraaki ESTPLA-11 2. jaoülemaks abina.

Hiljem olen teeninud pataljoni lahingutoestuskompanii miinipilduja rühmas tulepositsiooni meeskonna ülemana. Seda tänaseni.

Iraagis olin ma 2005. aasta juunist detsembrini.

Eesti rühma ülesandeks oli kohaloleku patrullide ja läbiotsimiste teostamine koostöös ameeriklastega ning vaatluspostide väljapanek.

Meie väeosa paiknes oasis. Seal oli kõrbe kohta suhteliselt roheline, kõikjal niisutuskanalid, mille abil pumbati vett põldudele. Savine pinnas tegi liikumise raskeks. Seda sama savi kasutati õlgedega segatuna ka kõrvalhoonete ehituseks.

Jõukamates majapidamistes kasutati selleks otstarbeks telliseid. Rikaste inimeste majades olid trepid ja põrandad marmorist.

Rasmus Kuusemets ja kaamel 2005. (5.3.)

Elu „seinast-seina“. Mõned kohalikud, kellega suhtlesime tõlgi vahendusel, kurtsid, et politsei röövib neid. Enamik kohalikest suhtus meisse erapooletult, ükskõikselt. (1.1.3.)

3.4. Tiit Mihkelson

Tiit Mihkelson sündis 25. dets. 1973. aastal Roelas. Lapsepõlves hoidis teda vanaema, kohalikus lasteaias käis Tiit ühe aasta.

1981. a. alustas ta kooliteed Roela Keskkooli 1. klassis, 8. klassi lõpetas 1989. a. Õppimisega sai poiss rahuldavalt hakkama. Vabal ajal tegeles spordiga. Meelisaladeks olid kergejõustik, suusatamine, pallimäng, tegevused jõusaalis.

Haridustee jätkus Türi Sovhoostehnikumis, kus Tiit õppis ainult ühe aasta. Edasi siirdus noormees Tallinnasse, kutsekooli, õppima kokk-kondiitri erialale.

Keskkooliõpingud lõpetas ta Paldiskis kaugõppe vormis.

1994. a. võeti Tiit sõjaväkke, algne teenistuskohd oli Tallinn, seejärel Võru Sõjalise Väljaõppe Keskus. Siin omistati talle ka nooremveebli auaste.

Pärast väeteenistust läks Tiit ESTPLA-2 koosseisus välismissioonile Kosovosse. Sealne teenistus kestis 1995. a. augustist - 1995. a. oktoobrini.

1996. a. detsembrist - 1997. a. maini oli ESTCOY koosseisus välismissioonil Liibanonis. Hiljem teenis kutselise sõjaväelaseks veel Paldiskis.

Praeguseks on Tiit Mihkelson sõjaväelase ameti maha pannud ja tegutseb ärimaailmas.

Tiidu ema, Tiina Harjo sõnul on poeg julge, küll muretses ta ise, kui teenistus veel kestis. Igal hommikul keeras ta raadio lahti ärevuse ja väikse hirmuga, et kuulata teateid lahingutest Kosovos ja Liibanonis.

Õnneks läks kõik hästi ja ema võib oma poja üle tõeliselt uhke olla. (2.2.)

Tiit Mihkelson Kosovos 1995. (5.4.)

Tiit Mihkelson Liibanonis 1997. (5.4.)

3.5. Minu mõtted meie kooli rahukaitsjatest

Jälgides Eesti poiste osalemist välismissioonidel, tundub, et kõik on õige ja õilis. Kuulume NATO-sse, kaitseme inimkonna rahu. Väike peab olema eriliselt tubli ja tegus, et pälvida suurte rahulolu. Lisaks arvan, et oleme sellega omas kodus rohkem kaitstud.

Lähenedes küsimusele teise, lihtnimliku kandi pealt, siis missugune ema tahab näha oma poega, relv käes, sõdimas võõral maal? Ma ei saa tunda sõdurimade hirmu ja üleelamisi. Võin neid aimamisi vaid kujutleda. Mõte, et õnneks ei ole seal minu poeg, ei päästa meid meie enese käest. Need on meie kõigi Eesti poisid.

Kui võrrelda meie kooli vilistlastest rahuvalvajaid, siis märkame, et lapsepõlv möödus enamusel kodus olles, mitte lasteaias käies. Ilmselt on tegemist rohkem omaette olla armastavate lastega. Kuid alati on nende kõrval seisnud lähedane täiskasvanu. Vanaema, vanaisa, kes on aidanud väikesel inimesel maailma asjades selgust saada.

Koolitööga on kõik „poisid“ rahuldavalt toime tulnud. Küll aga võib kõikidel täheldada suurt huvi spordi vastu. Samuti on huvi pakkunud ka tehnika (mootorrattad).

Sõjaväeteenistusse on kõik läinud meelsasti. Ilmselt on siin oma osa vanematel sõpradel, kes on andnud informatsiooni ja kujundanud positiivset suhtumist sõjaväeteenistusse. Eelnevast lähtuv on kõikidel huvi ja valmisolek välismissioonidele minekuks. Kindlasti on siin oma osa sellel, et see oli ja on üks võimalik variant raha teenimiseks. Kuna kutseharidussüsteem meie riigis pole piisavalt välja arenenud, on see soodne, suhteliselt keskpäraste võimetega noormeestele.

Rahuvalvaja elukutse nõuab vaimset valmisolekut, meelekindlust, julgust, tugevat enesedistsipliini ja kohusetunnet. Selliste omaduste välja kujunemisel on kindlasti oma osa sõbralikul ja toetaval perekonnal.

Ebaoluline, aga huvitav pisidetail, nimed 5-est algavad „R“ tähega neljal. (Raivis, Rasmus, Riho ja Rain). „R“ on arvatavasti mehiste meeste täht.

Minu uurimuse põhjal võib järeldada, et noor inimene peab õppima, siis on tal ka elus valikuid. Eriti oluline on distsipliin ja kohusetunne.

Rahuvalvaja elukutse propageerimisel on oluline osa noortevahelistel kohtumistel, sidemetel, et saada otsest informatsiooni. Kuna meie kooli vilistlastel on kooliga tihedad sidemed (Rasmus, Riho), siis võib loota, et edaspidigi võrsub meie koolist rahukaitsjaid või lihtsalt mehiseid mehi.

KOKKUVÕTE

Oma kodu-uurimistöös „Roela kooli vilistlased-rahukaitsjad 1991-2006“ sain teada, kes kooli vilistlastest töötavad (Riho Breivel, Rasmus Kuusemets, Raivis Kang) ja on töötanud (Rain Vainult, Tiit Mihkelson) kutseliste sõjaväelastena, kes neist on käinud rahuvalvemissioonidel ja mille nimel seal võidelnud ning kuidas neist said rahukaitsjad.

Meie mehi on tarvis saata rahuvalvemissioonidele, et täita Eesti riigis ja NATO püstitatud ülesanded. Kui näitame ennast heast küljest, tullakse meilegi vajadusel appi. Eesti riik peab kaasa rääkima neis asjades, mis on maailmas praegu nii tähtsad. Tühja saatmine see kindlasti pole. Need, kes Eestis on selle vastu, et meie sõdurid itta sõdima saadetakse, ei kujuta endale tavaliselt üldse ette, kui täbaras olukorras on Afganistanis või Iraagis elanikud.

Roela kooli vilistlased-rahukaitsjad on käinud välismissioonidel Kosovos, Liibanonis, Iraagis ja Afganistanis. Rasmusele, Raivisele, Rainile ja Tiidule oli see töö nagu iga teinegi. Läksid ja tegid seda, milleks neid oli koolitatud.

Rahuvalvaja elukutse nõuab vaimset valmisolekut, meelekindlust, julgust, tugevat enesedistsipliini ja kohusetunnet. Selliste omaduste välja kujunemisel on kindlasti oma osa sõbralikul ja toetaval perekonnal.

Meie kool võib selliste vilistlase üle põhjendatult uhkust tunda. On ju rahu kaitsmine iga tõelise mehe aukohus. Väga tänuväärne on nende töö ka oma elukutse propageerimisel noorte hulgas. See aitab kindlustada rahukaitsjate uue põlvkoma pealekasvamist ja ühtlasi tugevdab Eesti riiki, muutes turvalisemaks meie kõigi igapäevast elu.

KASUTATUD ALLIKATE JA KIRJANDUSE LOETELU

1. Kirjalikud allikad
 - 1.1. Käsikirjad
 - 1.1.1. Breivel, Riho. Kirjalikud mälestused. 2006. Säilitatud Roela Põhikoolis.
 - 1.1.2. Kang, Raivis. Kirjalikud mälestused. 2006. Säilitatud Roela Põhikoolis.
 - 1.1.3. Kuusemets, Rasmus. Kirjalikud mälestused. 2006. Säilitatud Roela Põhikoolis.
2. Suulised andmed
 - 2.1. Breivel, Riho (sünd. 1952). Piirivalve staabiülem. Pärnu mnt 139/1, 15183 Tallinn.
 - 2.2. Harjo, Tiina (sünd. 1947). Pensionär. Roela alevik, Lääne-Virumaa 46602.
 - 2.3. Kang, Raivis (sünd. 1983). Scoutspataljoni sõdur. Rae Põik 1, 76806, Paldiski, Harjumaa.
 - 2.4. Kuusemets, Rasmus (sünd. 1981). Scoutspataljoni sõdur. Rae Põik 1, 76806, Paldiski, Harjumaa.
3. Perioodilised väljaanded
 - 3.1. Masing, Kadri. Afganistanis teenistuse lõpetanud kaitseväelased naasevad koju // Eesti Päevaleht. 2006. 13. november.
 - 3.2. Taro, Igor ja Treiman, Liis. NATO tahab Afganistanis haaret kindlustada // Postimees. 2006. 12. aprill.
 - 3.3. Kahur, Toomas. Eesti otsib oma projekti // Eesti Päevaleht. 2006. 1. november.
 - 3.4. Gurjev, Risto. Tõelise iraaklase elu näeb Camp Tajiast väljapool // Sõduri leht. 2006. 12. aprill.
4. Internet
 - 4.1. www.pv.ee
 - 4.2. www.rok.ee
5. Fotod
 - 5.1. Breivel, Riho erakogust.
 - 5.2. Kang, Raivise erakogust. Säilitatakse Roela Põhikoolis.
 - 5.3. Kuusemets, Rasmuse erakogust.
 - 5.4. Mihkelson, Tiidu erakogust.
 - 5.5. Eesti piirivalve.